

Smernica o inklúzií a diverzite

Obsah

Úvod	3
Vymedzenie pojmov	3
Ciele smernice.....	4
Zásady diverzity a inklúzie.....	4
Opatrenia na podporu diverzity a inklúzie	4
Mechanizmy na prevenciu a riešenie problémov	5
Zodpovednosti	5
Hodnotenie a monitorovanie	5
Záver.....	6

Úvod

Inklúzia nie je len o tolerancii, ale o aktívnom začlenení, rešpektovaní a oceňovaní rozmanitosti.

Smernica o inklúzii a diverzite v škole je dokument, ktorý definuje princípy a postupy pre vytváranie inkluzívneho a diverzného prostredia pre všetkých žiakov a zamestnancov školy. Zamiera sa na zabezpečenie rovnakých príležitostí, rešpektovanie individuality a potrieb každého jednotlivca bez ohľadu na jeho pôvod, etnickú príslušnosť, vierovyznanie, zdravotné znevýhodnenie, sexuálnu orientáciu, či iné faktory. Inkluzívny prístup je zameraný na individualitu každého žiaka, vzhľadom k rozvojovým potrebám konkrétnych žiakov.

Pri vytváraní inkluzívneho prostredia škola berie ohľad na nasledujúce cieľové skupiny:

- žiaci zo sociálne znevýhodneného (znevýhodňujúceho) prostredia,
- žiaci so zdravotným postihnutím,
- cudzinci a migranti.

Vymedzenie pojmov

- Inklúzia: proces, ktorým sa zabezpečuje, aby všetci jednotlivci, bez ohľadu na ich individuálne rozdiely, mali rovnaký prístup k príležitostiam a prostrediu, a aby sa cítili plnohodnotnou súčasťou spoločnosti.
- Diverzita: akákoľvek charakteristika, ktorú možno použiť na odlišenie skupín a ľudí od seba navzájom. Ide o posilnenie postavenia ľudí rešpektovaním a oceňovaním toho, čo ich odlišuje, napríklad vek, pohlavie, etnickú príslušnosť a podobne.
- Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby (ŠVVP): požiadavka na úpravu podmienok (foriem, metód, prostredia a prístupov) vo výchove a vzdelávaní pre žiaka.
- Diskriminácia: rozlišovanie, vylúčenie alebo znevýhodňovanie osoby alebo skupiny na základe ich charakteristík, ako sú rasa, pohlavie, náboženstvo, vek, atď. v porovnaní s inými osobami alebo skupinami v rovnakej situácii.

- Šikana: opakované a zámerné ubližovanie inému jedincovi alebo skupine fyzicky, psychicky, slovne alebo sociálne, vrátane kyberšikany s cieľom ublížiť, zastrašiť, ohroziť alebo ponižovať inú osobu alebo skupinu osôb .

Ciele smernice

- zabezpečiť kvalitné inkluzívne vzdelávanie pre všetkých žiakov 1. – 4. ročníka,
- podporiť rovnaké príležitosti k vzdelávaniu bez ohľadu na individuálne rozdiely,
- poskytovať odbornú podporu pedagógom, žiakom a ich rodinám,
- vytvoriť bezpečné, podporné a rovnocenné prostredie pre všetkých žiakov a zamestnancov bez ohľadu na ich pohlavie, rasu, národnosť, jazyk, zdravotné znevýhodnenie, sociálne postavenie, vierovyznanie alebo akékoľvek iné odlišnosti.

Zásady diverzity a inklúzie

- podpora a rozvoj medziľudských vzťahov založených na tolerancii a vzájomnom porozumení,
- inkluzívne vzdelávanie je založené na individuálnom prístupe k potrebám žiakov,
- diskriminácia, segregácia alebo akékoľvek forma obmedzovania prístupu k vzdelaniu nebudú tolerované,
- všetci žiaci a zamestnanci majú rovnaké práva a prístupy k vzdelávaniu, podporným opatreniam a zdrojom.

Opatrenia na podporu diverzity a inklúzie

- prispôsobenie výučby: používanie diferencovaných metód vyučovania a prispôsobenie hodnotenia individuálnym potrebám žiakov,
- vzdelávanie pedagogického zboru: pravidelné školenia o diverzite, inklúzií a prístupoch k práci so znevýhodnenými skupinami,
- podpora duševného zdravia: dostupnosť školského psychológa a možnosť individuálnych konzultácií pre žiakov, rodičov a zamestnancov školy,
- nulová tolerancia k šikane a diskrimináciám: vytvorenie efektívnych mechanizmov na nahlasovanie a riešenie takýchto situácií.

Mechanizmy na prevenciu a riešenie problémov

- nahlasovanie šikany, diskriminácie alebo iných foriem vylúčenia: žiaci, zamestnanci alebo rodičia môžu podnet podať anonymne alebo osobne školskému psychológovi, výchovnému poradcovi, pedagogickým zamestnancom a vedeniu školy,
- pravidlá riešenia konfliktov: vedenie školy preverí každý podnet do 5 pracovných dní. Pri potvrdení problému sa uskutoční stretnutie so zúčastnenými stranami. Vypracuje sa plán nápravy a podporných opatrení.
- ochrana oznamovateľov: škola zabezpečí, aby žiadny žiak, rodič ani zamestnanec nebol za podanie oznámenia šikanovaný alebo inak postihovaný.

Zodpovednosti

- riaditeľ školy: zabezpečuje implementáciu politiky a dohliada na jej dodržiavanie,
- pedagógovia: uplatňujú inkluzívne metódy vo výučbe a podporujú rovnaké príležitosti pre všetkých žiakov,
- školský podporný tím: poskytuje podporu žiakom a zamestnancom pri riešení otázok spojených s diverzitou a inklúziou,
- žiaci a rodičia: rešpektujú a podporujú princípy inkluzívneho vzdelávania.

Hodnotenie a monitorovanie

- pravidelné hodnotenie implementácie politiky diverzity a inklúzie prostredníctvom dotazníkov a diskusií,
- spätná väzba od žiakov, pedagógov a rodičov,
- priebežná adaptácia a aktualizácia politiky na základe získaných poznatkov,
- pravidelné stretnutia ŠPT a diskusie o aktuálnych návrhoch na zlepšenie,
- aktualizácia akčného plánu podľa aktuálnych potrieb školy a žiakov.

Záver

Tento dokument je záväzným dokumentom pre vytvorenie inkluzívneho a podporného prostredia pre všetkých žiakov. Dodržiavanie prispieje k rovnému prístupu k vzdelaniu a rozvoju každého jednotlivca bez predsudkov a diskriminácie. Jeho implementácia bude pravidelne monitorovaná a vyhodnocovaná s cieľom zlepšovať podmienky pre inkluzívne vzdelávanie.

Smernica nadobúda účinnosť dňa: 04.09.2025, evidovaná pod č.spisu: SPŠSE.B./2025/128-3.

Ing. Slávka Hudcovicová
riaditeľ školy